

Vijfde zondag van Pasen (A), 7 mei 2023 Monique Derks

Handelingen 6, 1-7; Johannes 14, 1-12

In Gods ruimte

In de weken tussen Pasen en Pinksteren lezen we steeds in het Johannesevangelie, telkens een stukje uit de lange afscheidsrede van Jezus. We horen Hem spreken en bidden op de avond voor zijn lijden en sterven. De woorden en gebaren van die avond zijn voortdurend blijven klinken en worden steeds hernomen, óver zijn dood heen, de eeuwen door, tot op de dag van vandaag. In wat we lezen en horen klinkt het besef door dat Jezus zijn leerlingen, met wie Hij aan tafel zit, moet loslaten. Er hangt een geladen sfeer. Zo gaat dat bij een afscheidsmaal. Iedereen weet dat het directe contact, de nabijheid van tafelgenoten en elkaar kunnen aanraken, zal ophouden. Jezus benoemt de fysieke afstand die er zal komen. Tegelijk probeert Hij het naderende afscheid op een positieve wijze te verwoorden. Hij zegt de leerlingen dat ze in 'ruimte van God' met elkaar contact zullen hebben. 'In het huis van zijn Vader zijn veel kamers.' Thomas, die zijn hart direct laat spreken, benoemt onmiddellijk het probleem: wat is die ruimte van God dan wel? Waar is dat en hoe kom je er?

Ruimte van vervulling

'Ruimte' is eigenlijk een leeg begrip, oningevuld. En er zijn zoveel verschillende ervaringen van ruimte: benauwende en beklemmende, maar evengoed weldadige, rustgevende ervaringen. Het begrip ruimte vraagt om een bepaalde invulling. Jezus spreekt over de ruimte van God als een plaats van ontmoeting, van uitwisseling en gemeenschap, een vertrouwenwekkende ruimte waarin God werkzaam aanwezig is. Ze is geen doodse leegte, geen absolute stilte, geen vacuüm. Ze is een ruimte die vervuld is. In deze ruimte van God zullen ze Jezus weer ontmoeten. Ze zullen bij Hem zijn. De ruimte van God is er één waarin mensen kunnen ademen, waar ze bij zichzelf én bij de ander kunnen zijn, waar ze voeling hebben met hun eigen ziel én voeling met wat van buiten komt.

Ruimte als beeld van wie God is

In de loop der jaren heb ik ontdekt dat het begrip ruimte ook een beeld van God kan zijn, van wie Hij is en van wat Hij doet. Als we van God zeggen dat Hij genadig en barmhartig is, zeggen we dat Hij voor ons ruimte is en ons ruimte geeft. Ik lees Bijbelverhalen dan ook vaker op deze manier. Bijvoorbeeld het scheppingsverhaal: God plaatst mensen op de aarde en geeft ons mogelijkheden én verantwoordelijkheden om die ruimte te beheren en te benutten, te vullen met goedheid en liefde. Zo doet Hij omdat Hij zelf een ruimte van liefde is, niet opgesloten in zichzelf, maar steeds gevend en vergevend. God is een uitnodigende ruimte, een ruimte van genade en barmhartigheid.

Het scheppingsverhaal is wat mij betreft geen journalistiek verslag, maar openbaart iets van oorsprong en doel. We kunnen niet bevatten wat tijd

en eeuwigheid voor God zijn. Als kind dacht ik over God alsof het gaat om iemand met handen en voeten, met wie ik persoonlijk kon sparren. Nu zou ik God omschrijven als een werkelijkheid die de mens omvangt. Er gebeurt niets waar God niet bij betrokken is. Dan noem ik God de Ene, Hij die is. De Ene doordringt en omarmt ons en is overal. De mens is niet alleen een verzameling van stof en natuurwetten. We kunnen God proberen te begrijpen door naar de natuur te kijken en door met elkaar te spreken. In wat wij zeggen, kan Gods Geest spreken. In wat we doen, kan God doordringen. Eigenlijk lukt het niet om God op te sluiten in een beeld. Tegelijk kunnen we wel het nodige van Hem gewaarworden in woord en daad. Anders zouden we het geloof verliezen. Ik zou kunnen spreken van een God van ruimte, van licht, een God die gebeurt in ontmoetingen, Hij die is in ons bestaan.

Jezus geeft die ruimte

In het leven van Jezus en vooral in zijn gesprekken met mensen, zoals we die in het evangelie lezen, zien we steeds weer hoe Jezus ruimte weet te scheppen. Hij luistert naar hun verhalen, hij nodigt ze uit, hij daagt ze uit. En hij schrijft niemand af, hij veroordeelt niet, hij ontzegt niemand de ruimte om te leven.

Zo sprak Jezus de woorden uit: Wie van dit brood eet, zal eeuwig leven (Johannes 6: 58). Het geheim van 'genoeg hebben' en ervan genieten schuilt in het woord eeuwig. Jezus wijst ons de weg ernaar toe.

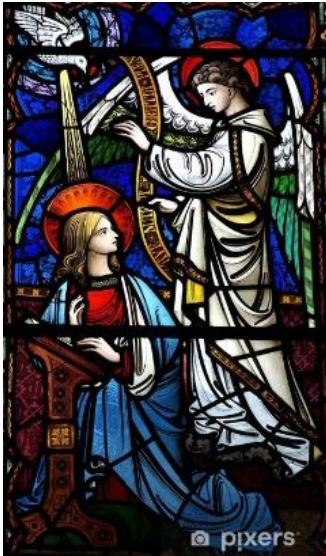
Afbeelding "The Way of Life"

Als je zijn woorden eet, voed je je met dat eeuwige. Eeuwig leven heeft niet zozeer met tijd te maken, maar met besef. Je leven, zo besef je, draait niet langer om hebben maar om zijn. Deelgenoot van hem zijn, die niet sterft, maar eeuwig leeft, tilt je er bovenuit, terwijl jij en ik goed weten dat we sterfelijk zijn. Ik was, ik ben en ik blijf deel van het eeuwige leven waarvan Jezus ons te eten geeft en dat vieren we in de eucharistie.

Wat raakt jou en mij als we eten van dit brood en op de verpakking staat: 'je zult eeuwig leven'? Of als Jezus zegt: 'ik ben de weg, de waarheid en het leven. Wil jij, wil ik hem volgen en leven in Godsruimte?

Afbeelding aankondiging: Maria en engel Gabriël

Ik vind Maria een sprekend voorbeeld van een vrouw, die leeft in Gods ruimte. In het leven van Maria zien we dialoog van God en mens. God kwam behoedzaam op haar toe. Hij vroeg haar toestemming, haar jawoord om op zijn uitnodiging in te gaan. Je ziet dat wel eens afgebeeld op oude schilderijen.

De engel Gabriël spreekt namens God: 'Ave Maria, wees gegroet' en Maria antwoordt: 'Fiat voluntas tua, uw wil geschiede.'

Hoe leven wij in Gods ruimte?

Afbeelding boek

In zijn boek *Een mens te zijn op aarde* schrijft Hans van Munster (geestelijke, 1925 -2008) dat de kerk 'eb en vloed' in zich moet laten stromen: de vloed van het uittrekken naar de samenleving en de eb van op zichzelf terugkeren in het vieren in woord, gebed en delen van brood, in het weer terugkeren tot de aanbidding van God. God van wie wij in meer of mindere mate een beeld hebben. Willen wij onze opdracht als kerk bewaren, dan zullen wij naast samen vieren ook aandacht moeten besteden aan diaconie in de nieuwe week. Hoe belangrijk is het niet om elkaar steeds weer ruimte te bieden, ruimte van verdraagzaamheid en vergeving, van gastvrijheid en hartelijkheid, ruimte van gesprek. Dat is nog wel eens moeilijk: de ander ruimte gunnen. Want het betekent dat je zelf een stapje achteruit doet. Mogen we deze ruimte in ons leven ontdekken als een weldadige ruimte waarin we kunnen ademen en spreken. Laten we er zijn voor elkaar. Moge het zo zijn.

